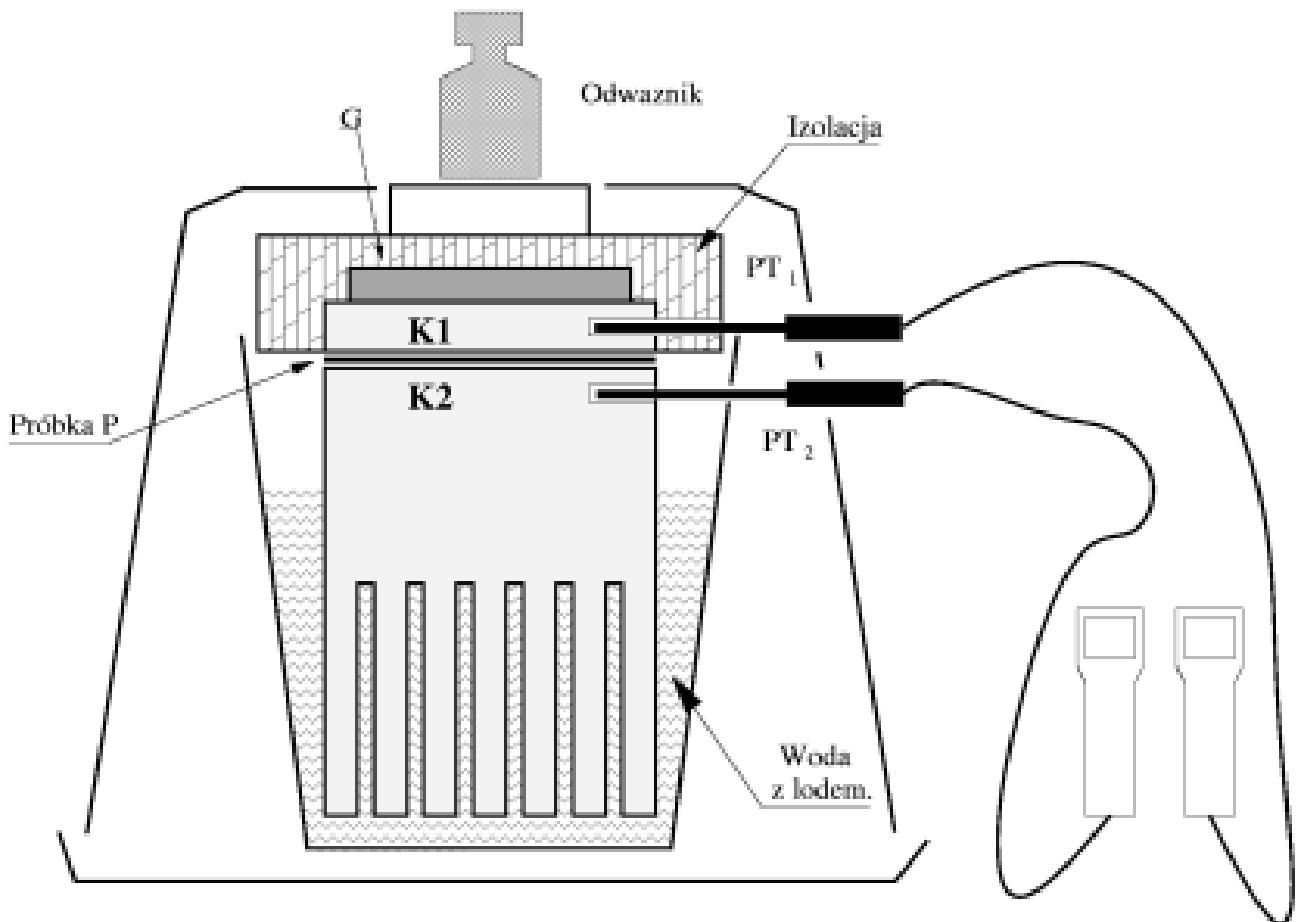

PRZEWODNICTWO CIEPLNE IZOLATORÓW 23

I. ZAGADNIENIA TEORETYCZNE

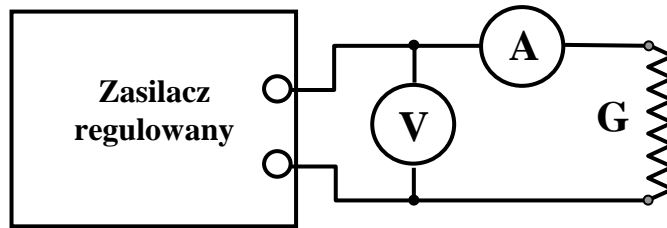
Sposoby wymiany ciepła między różnymi ciałami: przewodnictwo; promieniowanie; konwekcja. Mechanizm przewodnictwa cieplnego w izolatorach. Definicja współczynnika przewodnictwa cieplnego K i strumienia cieplnego Φ . Przemiany energii elektrycznej w ciepłą, prawo Joule'a - Lenza.

II. POMIARY

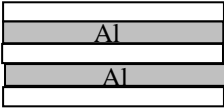
1. Za pomocą śruby mikrometrycznej zmierzyć grubość badanych próbek (prowadzący wskaże trzy próbki). Uwaga! Nie dokręcać śruby zbyt mocno, gdyż próbka ulegnie deformacji. Suwmiarką zmierzyć średnicę płytek K_1 i K_2
2. Przygotować mieszaninę wody z lodem.
3. Sprawdzić, czy wskazania obu termometrów są prawidłowe. W tym celu należy umieścić sondy termometrów w naczyniu z mieszaniną wody z lodem (sondy nie mogą się stykać ze sobą!) i po 5-ciu minutach sprawdzić, czy wskazują 0°C . Ewentualne różnice uwzględnić przy opracowaniu wyników.
4. Radiator z płytką K_2 . umieścić w mieszaninie wody z lodem.
5. Na powierzchni płyty K_2 położyć pierwszą próbkę i przykryć ją płytą K_1 z grzejnikiem. Całość obciążyć ciężarkiem 0,5 kg, aby zapewnić dobry kontakt cieplny obu stron próbki.
6. Całość przykryć osłoną izolującą.

7. Połączyć układ zasilania grzejnika elektrycznego w sposób umożliwiający pomiar mocy

Rys. 2. Schemat układu do pomiaru mocy dostarczanej do grzejnika

dostarczanej do grzejnika.

8. W obecności przewodzącego włączyć układ do sieci i ustawić moc grzejnika na ok. 10 W.
9. Po 10, 15 i 20-tu minutach od momentu włączenia, zanotować wartości temperatur T_1 i T_2 . Sprawdzić, że został osiągnięty stan stacjonarny ($T_1 - T_2 = \text{const.}$).
10. Identyczny pomiar powtórzyć dla drugiej próbki składającej się z trzech krążków folii plastikowej, przedzielonych dwoma krążkami folii aluminiowej (patrz rysunek obok).
 Takie „przekładańce są używane w technice niskich temperatur jako tzw. „superizolacja”.
-
11. Pomiar powtórzyć dla trzeciej próbki, złożonej z tych samych trzech krążków folii plastikowej, ale bez warstw aluminium.
12. Przewodzący może polecić wykonanie pomiarów dla innych próbek.

III. OPRACOWANIE WYNIKÓW POMIARÓW

- Dla każdej próbki obliczyć wartość współczynnika przewodnictwa cieplnego K .
- Przy badaniu „superizolacji” - porównać otrzymane wartości współczynnika K dla „przekładańca” i samej folii plastikowej - czym uzasadnić różnice.
- W doświadczeniu tym pomiary bezpośrednie można uznać za nieskorelowane. Złożoną niepewność standardową $u_c(K)$ oblicza się korzystając z prawa przenoszenia niepewności (patrz: Instrukcja ONP, wzór nr 15). Niepewności standardowe $u(x_k)$ poszczególnych wyników pomiarów bezpośrednich x_k szacuje się metodą typu B (patrz: Instrukcja ONP, rozdz. 4.2.).

IV. LITERATURA

- S. Szczęniowski: Fizyka doświadczalna, t.II. PWN Warszawa, 1976, str. 142
- H. Szydlowski: Pracownia fizyczna, PWN Warszawa 1999, str. 414